

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»
 دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه چهارصد و چهل و نهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۸/۹/۳۰ مشتمل بر ادامه بررسی لایحه مجازات اسلامی ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

مستور. ادامه رسیدگی به لایحه مجازات اسلامی.

ماده ۲۴۲: در صورت عدم وجود ادله اثبات ...

﴿سوره﴾ ۱- نظر اکثر اعضاء این بود که اجازه تحقیق و بازجویی در موارد احتمال ارتکاب با عنف اکراه، آزار، ربایش یا اغفال مخالف اطلاق آیه شریفه «یا ایها الذین امنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم و لا تجسسوا و لا یفتب بعضکم بعضاً...» (هجرات آیه ۱۲) و اطلاق روایات داله بر حرمت تفحص از عثرات مؤمنین و مسلمین می‌باشد.

مگر اینکه عنوان اهزی - از جمله حفظ امنیت جامعه- در بین باشد و یا اینکه با ملاحظه مصالح ولی امر به آن امر نماید، البته اگر تحقیق و بازجویی جهت احیاء حق طرف مقابل و اثبات اصل اکراه نسبت به او یا اصل ربایش یا ... باشد نه جهت اثبات اکراه بر زنا و ... اللهم الا ان یقال که تحقیق در مورد اصل این امور نیز داخل در اطلاق حرمت تجسس و تفحص از عثرات مؤمنین و مسلمین می‌باشد که این احتمال پذیرفته نیست.

۲- ممنوعیت از تحقیق و بازجویی در غیر موارد احتمال ارتکاب با عنف، ... بر اساس نظر بعضی از اعضاء مطابق با اطلاق آیه شریفه و روایات می‌باشد.

البته نظر بعضی از اعضاء این است که آیه شریفه و روایات چنان اطلاقی ندارد که شامل شخص قاضی گردد و اصلاً وظیفه قاضی رسیدگی به تظلمات مردم می‌باشد و باید به این امور رسیدگی کند (و این بیان در مورد صدر این ماده نیز جاری می‌شود) لکن بر فرض وجود اطلاق موارد تزاحم و تربت مفسدهٔ اهم بر عدم تفحص و تحقیق و یا موارد امر حاکم اسلامی استثناء می‌باشد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان